

KECSKEMÉTI LAPOK

FÜGGTLEN POLITIKAI HETILAP • MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL

MIT CSELEKEDJÜNK?

Ez a tépelődő kérdés az első Pünkösdi alkalommal azoknak az ajkán hangzott el, akik szembeállították a mindennapi élet befektettségével, amelyet a látszat szerint változtatni már nem lehetett és éppen ezért úgy vélték, hogy az eseményekben rejté maguk törvényszerűség alapján kiszámíthatatlan következményeket hordoz magában a jövődűre. A pünkösdi tanítványok ugyanis szemére vetették a tömegnek, hogy keresztre feszítették a názáreti Jézust és vele együtt kiölték a világból a lelkeséget, az Isten-eszmét, a szeretetet; tehát bizonytalanná tették a jövődűt, a fejlődést, mert a jövő mindig bizonytalan és fejlődésképtelen, ha a jelen embereit nem a Lélek, az eszme, a szeretet vezérli. Ha egy társadalmi osztály, egy nemzeték a környezeti üzleti elv, a „do, ut des” elve alapján áll, zsoldos hadseregeként kereszteszereplő az igazság szántóföldjén, akkor semmielőtt járult hozzá, hogy szebb, tartalmasabb legyen az utána következő nemzeték jövője, nem vizsgálótt arra, hogy áldott legyen a holnap aratása. Pusztítani könnyebb mint alkotni és tesombolni valamit sokkal kényelmesebb, mint köveket hordani az építéshez. Sokszor a logikából tevékenységben is van valami fenyegető jóslat, hogy nyomában a halál mozdulatlanága következik. Ilyen lázas igyekezettel vágta ki Jézus kora az erdőből azt a kiszedett fát, amelyből keresztet ácsolt Nagypéntek reggelére... és amikor már állt a kereszt, tübebe lölték a katonák kockázni, a nép pedig távolról megállt nézni. Es ha itt lezárt volna a világ számára az evangélium, akkor a Nagypéntek egyáltalán az emberiség nagy halotti tora lett volna, amelyet a mindenség állt volna meg a föld felett, mint óriás koporsó felett.

Azonban egymásután következtek: Husvét, Áldozásutórtók és Pünkösdi, amelyek azt íhették, hogy Jézus helyrehozta azt, amit az ember elrontott. A Golgota arra mutatott rá, hogy mit cselekedtünk, a Pünkösdi azt kérdezi, hogy mit cselekedjünk?

Egyedül ez a kérdés tehető fel, amikor az elhibázott, mostoha jelenből — mint, szük börtön ablakán keresztül — a jövődű félelmeink. Mit cselekedjünk, hogy boldogabb, igazságosabb és emberesebb legyen az életünk? Mit cselekedjünk, hogy felragyogjon a szabadság, a szebb jövődű hajnala nemzetünk egén? Mit cselekedjünk, hogy mindenkinek több kenyér jusson és kevesebb legyen a szomorú, kétségbeesett, sötét tekintetű és lehorgasztott fejű ember ebben az országban? Mit cselekedjünk, hogy több jöndűlathoz, megérzéshez és megbeszéléshez egymás iránt a nemzeték között? Van-e valami különleges, rendkívüli, a szablonostól eltérő módszer annak, hogy jóvá lehessen tenni azt, amit elrontottunk, kárpolitónál azt, amit elvesztettünk, megrogzítani azt, ami most annyira ingató és bizonytalan? Mert ma minden bizonytalanunk látszik, de legbizonytalanabb, legkétségesebb a holnap, a jövődű, a kibontakozás. Rettenő viharok zúgnak át a törtélelem fái között, tero a világ és dübörög a föld. Mintha szilaj csatlósok vágatnának keresztül a letarolt borodákon, drámái erők expanziója feszíti az elavult földi kereteket, mindenki fél valamitől... mintha riadó hallatszana messziről, és

a legdugottabb tanjai házban is aggódva szorítja magához felszedült fiát az édesanya. *Mit cselekedjünk?* — hangzott a tépelődő kérdés az első Pünkösdi reggelén a tömeg ajkán és ma is ezt kérdezi sok százezer ember ebben az országban, akinek fáj ez a szomorú magyar jelen.

Pünkösdi van ma is, a Szent Lélek ünnepe és a Lélek azt üzeni nekünk: „Térjétek meg!” A kibontakozás, a szebb jövő útja az egyéni és közös megtéréseken vezet keresztül. Térjünk meg mindannyian, legyünk jobbak, őszintebbek, legyen több alázat, szeretet, igazság az életünkben, fordítsunk több gondot és igyeke-

zetet a Lélek dolgaira, magyart a magyartól ne válassza el sem gazdasági, sem társadalmi, sem felekezeti különbség, az igazság valóban igazság legyen és a szeretet azonos a Szeretettel... É ha ez mindenütt így lesz, a nagyvárosok forgalmas körütein tölönő magyar életében, éppen úgy mint az áldott magyar faluk akácsorai között ballagó magyarok szívében, akkor ez a nemzet nagy magyar Pünkösdi virágos kapuján keresztül elindul és továbbmegy a kiengesztelt, boldogabb jövődű országútján.

Jövel hát, Szent Lélek Úr Isten!

Arányi János

„Közölték azt is, hogy

Prága a szudétánémeteket kiírta az utolsó emberig és a szudétánémet vidékeket a földdel teszi egyenlővé“

— mondja az egyik cseh vezérkari tiszt

Vasárnap szlovák nagygyűlés lesz Pozsonyban

A KECSKEMÉTI LAPOK éjszakai telefonjelentései

A lengyel sajtó éles támadást intéz a demokráta párt ellen a csehke védelmében folytatott akciójárt. A párt hivatalos lapjának legutóbbi számában nyilatkozik az egyik cseh vezérkari tiszt:

„A háború veszélyének elmúlása nem a londoni vagy párizsi kormány közbe lépésének, hanem annak a következménye, hogy Prága-

ban közölték a szudétánémetekkel: háború esetén a szudétánémeteket nem mint állampolgárokat, sem mint ellenségeket, hanem mint közönséges árulókat fogják kezelni. Közölték a szudétánémetekkel azt is, hogy Prága a szudétánémeteket kiírta az utolsó emberig és a szudétánémet vidékeket a földdel teszi egyenlővé. Ezért nem tört ki a háború!“

Pozsony Hírlaka meghívogatásán. 50.000 szlovák vonul föl

A cseh politikai élet a pünkösdi ünnepek alatti megszökés indult. Vasárnap a prágai szociáldemokraták ünneplő szervezeteit halványosabb renndezésű nagygyűlést a felvidéki önkormányzatok mellett. A pozsonyi gyűlésre 50.000 szlovák vonul fel 59 különvontat. Pünkösdi hétfőjén a cseh agrárpártok lesz Pozsonyban nagygyűlése, melyen Hodzsa miniszterelnök mond nagy erdekklődésű várt beszédet. Ezek a gyűlések szoros összefüggésben vannak a jövőteli választásokkal. Június hó 12-én lesz ugyanis az utolsó községi választás Csehszlovákiában, amikor 6500 község választ községi képviselőt.

Hírlaka Pozsonyban valóságos programbeszédet mond, melyen félreérthetetlenül leszögezi a szlovákok követeléseit.

A szlovák néppárt vezére tegnap a pozsonyi Carlton szállóban tartott gyűlésen a következőket mondta: Nem vagyunk csehszlovákok, hanem szlovákok. Ezer esztendeje élünk itt és

senki sem tudott bennünket elpusztítani. Most is ittmaradunk és a jövőben sem fog senki semmit tenni ellenünk.

Prága

Hétfőn nyilatkozik Hodzsa.

A csehszlovákiai nemzetiségek képviselői és Hodzsa miniszterelnök között a pünkösdi ünnepek alatt szünetelnek a megbeszélések. Hodzsa miniszterelnök hétfőn Pozsonyban beszédet mond, melyben ismerteti fogja a prágai kormány álláspontját a pittsburgi szerződés kapcsolatban és állásfoglal a szlovák néppárt követeléseivel kapcsolatban, melyeket a pünkösdi vasárnapi pozsonyi nagygyűléstükön megszövegeznek meg pontosan.

Az ünnepek után folytatják a megbeszéléseket és Hodzsa a németek mellett a magyar és a többi nemzetiség képviselőit is fogadja. Hivatalos körökben a nemzetiségi statutumokról folytatott tárgyalásokkal kapcsolatban utainak arra, hogy a tervezetet, valamint a törvénytervezetet is elkészítették. Már csak a végleges szövegezés hiányzik. Ezt azért nem állapított

Emlékzseink régiókról

Tája: Váry István dr.

A budai-órai református temető virágúrtós akácfal alatt Katona Zsigmond családi sírboltjának egyik lekete márvány sírkövén ez az aranybetűs név ragyog a távolság napfényében: **galambosi Kiss József, született 1825 szept. 25. Meghalt 1898 jún. 4.** — Fenn ma, mikor e sorok írom, van tehát 40 esztendője, hogy a virágos sírbolt eme néma lakója örök álomra hunyta le a szemét.

Idősezőr tehát, hogy megragadjuk az alkalmat s írjunk róla, ki volt galambosi Kiss József?

Ha rövid sírlíriatba tömörített árnyégtűnt akarunk látni, akkor csak e sírkő aranybetűs feliratát kell tovább olvasnunk.

„A sírlíriát ugyanis felsorolja az alatta pihe-őrök hazába tért földi vándor érdemkövetőit is, melyekből nagyobb képzeltettség nélkül is egy gazdag és onfeloldozó lélek fordulatokban gazdag, változatos életregénye olvasható ki.

Ezek a sírkövi vésett érdemfokozatok a következők: **1848—49-iki honvédhadnagy, török lovassági őrnagy, olasz kir. alezredes, a Ferenc-csatára vezérigazgatója.**

„Erdemfokozat”: ezt a kifejezést használtam, mert azok, akiket a sírlíriát így felsorol, nem nevezhetők se rangnak, se foglalkozásnak, se címnek, se kenyérszerkesztnek; más ez mind: az érdemek egy-egy társadalmi formákba foglalt, embernek szívükbe vésett elismerése.

Mert az, hogy „**1848—49-iki honvédhadnagy**”, címnek gyönyörű volt, de kenyérmek semmi. Azt jelenti ez a maga lényegében, hogy egykori viselője kivette a részét a nemzet legfényesebbé önméltimé harcából; hogy ott volt akkor is, amikor nyerni nem, csak áldozni lehetett a hazáért, áldozni mindent: egészséget, jólelet, családot, szabadságot, életet; mindent, ami az embernek drága és értékes.

S az, hogy „**török lovassági őrnagy, olasz királyi alezredes**”: itt nem címet, rangot, megjelölést és hatalmat jelent, hanem a szabadság védelmében, az eltipró idegen önkény ellen kifejtett küzdelmet, harcot, onfeloldozást.

De még az is, hogy „**A Ferenc-csatóra vezérigazgatója**”: a hazáért teljesített hősi szolgálatait elismerésként jelenti, amit e hazának számbavételéből, rával harcaikról visszatért magyarrá megalkotottak messze-messze túlhaladó, nagyértékű teljesítményével méltán kiérdemelt.

A sírlíriát azonban tovább beszél. Azt mondják a sírkő aranybetűit: „**Tisztelettel nyert a piski csatában, harcolt Törökországban, a Kaukázusban, és a marsalai ezer között.**”

Mennyi világtörténet, regény, hősi legenda pár sorban! Két világrége, három országi küzdelme szabadságért, önállóságért, függetlenségért, egységért.

Vajon ki ne tudná, hogy a dicsőséges 1848—49-iki szabadságharcunk egyik legfényesebb legyveretvénye az 1849 február 9-én lefolyt **piski ütközet** volt? Az a nagy, telmeltő hadjárat, amit **Bem tábornok** Erdélyért folytatott. Pisknél állotta ki a legnagyobb próbát. Azt lehet mondani: Piski volt Erdély kulcsa. Piski hídjára mondta **Bem**: „Ha ez a hid elveszett, Erdély is elveszett!” S a hid nem veszett el, Erdély a honvédseregnek maradt.

Bem mellett ott volt **Petőfi** is és ott harcolt a véres csatában **galambosi Kiss József** is, aki 1848 május 1-én onként állott be honvédeknek s többszöri előléptés után a piski csatában tanúsított hősiesség magartartásáért hadnagyi rangot nyert.

Másnap az új honvédhadnagyi levelet küldött szülőinek: **galambosi Kiss Mihály**nak. Debreceen város hadbiztonsági ellenőrének és **Sápy** Ágnesnek s megírta, hogy Pisknél 600 honvéd esett el, az ő százada 300-fal 30-ra olvadt, elcsélt a kapitány és két hadnagy is, e mégis győztek. Örommel továbbították a győzelem híret s hadnagyi kinevezését.

Még egy későbbi levélben is — 1849 június 18-án — visszatért a piski csatára s azt írta hazá, hogy ha meghal, ez legyen a sírlíriatja: „**Oh volt Pisknél. Febr. 9. — 1849.**” — Katonát jobban megdicsérni nem lehet” — tette

hozza levélben.

Kivánsága teljesült, de sírköve még sok más hősi tettről is beszél: **Törökország, Kaukázus, Marsala, Olaszország**...

Mindent azonban a sírkő se tud elmondani. Az már csak a családi feljegyzésekben található, hogy 1849 március közepén az Olt mellett **Kiss József** 5 társával együtt annyira előrenyomult, hogy az orosz dragonyosok körülfogták s csak egy **Bende** nevű honvédek s a **Tukory** által vezetett szakasz sorsútkéin köszönhette életbenmaradását.

Törökországban az ellen az Orszoszági elrettel harcolt **Kiss József**, amely 1849-ben elárastotta a Magyarországot korákkalval a mérhetetlen tömegével megbéngtató a magyarság élet-lehetőségét.

Török földre akar került, amikor a túlnyomó ellenséges erő **Ihsz** Dániel ezredes honvédszolgálatát Vöröstoronyán kiszorította az országból. **Kiss József (Ali efendi)** és társai a törökök szolgálatában harcoltak tovább az orosz ellen.

Az 1853—54 között lezajlott **krim háborúban** is derekasan küzdött **Kiss József** s többször kitüntette magát. Előbb, mint a 4. török lánzdás ezred főhadnagya, majd mint **Omer pasa** vezérkari kapitánya s végül mint őrnagy vette ki részét az oroszok ellen folytatott nézet harcokból.

Rész volt **Szilasztria** védelmében a magyar-tíró **Paskievics** ellen, amiért arany érdemrendet kapott s ott volt a **Kaukázusban**, ahol az ottani kisebb népek szabadsághozalmát támogatva a török haderő kötelekében az oroszok ellen. Az **Ingar-folyómenti győzelem** után a **Moldesidia** rendet kapta.

Ottthon éveken át nem tudta a családja az eltűnt fiatal honvédsztról. Már elveszteknek hitték, mikor végre 1855-ben megjött az első levél Konstantinápolyból az elsratott fűtől Debreceben, majd **Borosjenőre**, ahol nővér: **galambosi Kiss Mária Katona** Zsigmond győkezesnének, a mi a későbbi nagy szülőtelepítőnek volt a felesége.

Később, 1856 július 17-én **Kmetthy dr.**, Konstantinápolyból visszaérkezve, felkereste **Kiss Mihály**ékat s elmondta nekik, hogy találkoztak a fiúkkal s elbeszélte, hogyan menekült meg az a háború tengeren egy szál deszkán. **Kmetthy** arany karperecet is hozott nővére, **Katona Zsigmond** számára.

Igy folyt **Kiss József** élete török földön a harcban időkhben. Amikor azonban elült a háború já, rajongó lelke nem tudott meggyugodni. Így éret 1859-ben az **olasz szabadságharc** híre.

Az osztrák hatalom ellen s a szabadsággért mindig harcra kész **Kiss József** megvált a török hadseregtől s Olaszországba szietett, ahol az osztrák ellen küzdő magyar légző egyik parancsnoka lett. Meltó társa volt **Túr István**nak, **Mogyoródnak**, **Tukory**ék s az itáliai szabadsághozalmak többi magyar hőseinek.

... **Szinte felmérhetetlen bűnsége** Kecskemétnek, hogy földje őien alussza örök álmát a marsalai ezer közül egy: **azoknak, akik Garibaldi** vezérletével 1860 május 11-én partraszálltak Marsalában s elindultak meghalni vagy megteremtetni a szabad, egységes Olaszországot. Közülük csakugyan sokan meghaltak, elcsélt a becselet mezején, így **Tukory** is, de **Ausztria** kénytelen volt kivonulni Lombardiából s az **olasz egység** is megszületett.

Kiss József előbb, mint őrnagy, majd, mint alezredes vett részt **Garibaldi** győzelmén harcban, így a diadalmas **volturno** csatában is. A **Revue des deux mondes** 1861. évi V. számán 54. oldalán így jellemezte **Kiss József**-t: „**Kitűnő és hűbevőre katona, ki csodálatos elszántsággal közkedvelte életét a csatákban.**” Az **idősebb Dumay** Sándor is, mivel jó barát-ságban volt, szerette volna megírni élete regényét, de ő kitért előle.

Olaszországi egysége után **Torinóban** élt, mint az olasz királyi hadsereg alezredese, de amikor szabaddá vált az út, 1868 őszén hazajött Magyarországra. Tizenkilenc év után újra-láthatta a sóvárgott magyar tájat, az otthon s szeretteit.

A legkevesebb, amit a nemzet a hazáért **galambosi Kiss József**nek adhatott, — ami kötelesség is volt — az, hogy helyet biztosított számára az 1870-ben ujjáépített **Ferenc-csatóra**

igazgatóságában, melynek vezérigazgatója lett s ahol ismét megvált **Túr** tábornoktól, az **olasz szabadságharc** világhírnevet szerzett magyar vezéralkalmával.

A harcok ideje után ellatottak a héték esztendői is. **Galambosi Kiss József** fölött is eljárt az idő s 1898 június 4-én, 73 éves korában befejezte értékes, változatos, érdemekben gazdag pályafutását.

Budapesti temetésén megadta a végtestiséget a nagy halottnak **Szilágyi** Dező, ki akkor a képviselőház elnöke volt, **Derényi** Ignác földművelésügyi miniszter, **Láng** Lajos, a képviselőház alelnöke s egykori olaszországi bajjárta **Túr** tábornok és **Mogyoródy** ezredes, a részvevőek között pedig ott volt **Jókai** is.

Holttestét Budapestről Kecskemétre szállították s itt helyezték ki a nyugalomra a református temetőben.

Porrézsa: ma is ott pihennek **Katona Zsigmond** családi sírboltjában, ahová 10 év múlva nővére: **Katona Zsigmond**né is követte.

Az a nemzedék könnyen felejt. Pedig **galambosi Kiss József**et elfejtjen nem szabad. Neve, élete példája, áldozatkészsége mint lofogó faklya fénye világít a magyar éjszakában és a derengésben egyaránt, akkor is, ha a világszerte csak kevesen látják.

E cikk célja is az volt, hogy **galambosi Kiss József** élete fátylóját odalássa az emberek elé:

— Nézzétek, ilyen hősei voltak a mi nemzetünknek, ilyen életet próbálnak a mi temetőnkben!

Nem halhat meg a nemzet, melynek ilyen fiait voltak!

Megkezdődtek az érettségi vizsgálatok

Szombati nap folyamán két helybeli fiú középiskolában befejezték az érettségi vizsgálatokat. Az eredmények javulást mutatnak minden vonalon. Az ifjúság sokkal komolyabban veszi a tanulást, mint még párévevel ezelőtt is.

A kegyesrendi gimnáziumban 35 tanuló be-sajátított vizsgálatra. Kitüntetéssel érték: **Karl János**, **Kosa László**, **Polyák Sándor**; jelen-sen érték: **Farkas Géza**, **vitéz Jankovich** **Ferenc**, **Kangyal György**, **Léchozky Árpád**, **Szabó** **Pál**, **Szerémi Kálmán**, **Vérséti József**; jól érték: **Bernhardt Elemér**, **Probald Béla**, **Róna Győző**, **Kozma Béla**, **Siposs László**, **Egyeszer** **érrett** 17 növendék. 1 tárgyból szeptemberben javításra utasítottak 2 tanuló. A vizsgálatok előlege **Simon Károly** dr. tanügyi főosztályos, kormányképviselője **Bartha József** c. tankerületi főigazgató volt.

A reáliskolában 11 tanuló jelentkezett az érettségi vizsgálatokra, onylen **Bölcsény** **Antal** téglyhazai fiom, igazgatót elnököl. Kitüntetéssel érett: **Mándoki Antal**, jól érett: **Nyilas László**, **Támás Ferenc**, egyszerűen érett: **Báthory István**, **Domosi Fiedl**, **Farkas Pál**, **Lesi Sándor**, **Szilágyi Ártúr**, **Ulrich János** 20 tanuló szeptemberben javított. 2-en pedig sikeresen tettek javító vizsgát.

Feloldás szerkesztő: Róna Béla dr.
Szerkesztés és kiadvány: Kéttőljupok-köz.
Laptulajdonosa és kiadó: Előd Kecskeméti Hirlapok és Nyomda-Részvételárság
Előfizetési díj: egy óra 40 fillér.

Kecskemét mezőgazdasági fejlődése

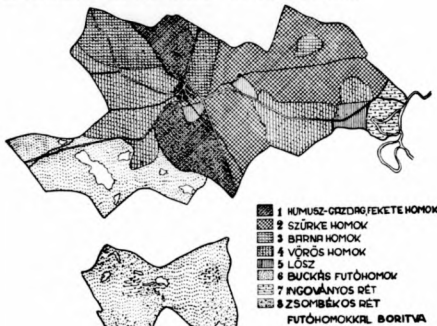
Irtta: Szűts Györgyi

II.

A talaj-térkép (2. sz.) még jobb magyarázatot adja a keleti és nyugati rész közötti szembehelyesülő különbségnek.

A Tisza felőli, keleti rész talaja réggibb homok, szervez hulladékokban gazdagabb, szürkés színével ellát a nyugati sárga és vöröses homoktól. Elesen kiugrik két sötét folt a vörös-től északnyugatra és délkeletre. Ha ezeknek magyarázatát keressük, messze kell vissza-

pozniunk a történelemben, hogy megtaláljuk Béla király névtelen jegyzőjének „Anonymusnak” feljegyzéseit. „Gyümölcsény” vagy Gemelsen nevű erdőit, amelyet körülbelül erre a vidékre helyezett. Itt ma is megél a vadkőte, vadeseresnyű. A vörös-től északnyugatra szintén hatalmas erdő húzódott, ma ennek csak a maradványai él Tallajja néven. Ez a hatalmas erdőtest álltynél egészen Cegléd határára s a „Három város” (Kecskemét, Nagykőrös, Cegléd) birtokát képezte.

2. Kecskemét talajtérképe

Az Alföld erdős voltára utal talaja is, amely mindenütt mesterséges mezőgazdálkodás (Treitz szerint). Ez erdőtalajból alakult ki, hosszú évszázadok mezőgazdasági művelés alatt. Az Alföld eredeti erdős voltaának mi sem jobb bizonyítéka, mint a vízszaradottság lehetősége, Kecske-mét virágzó eszre és gyümölcset-kultúra kultúrája, amely, ha az Alföld erdei formációra, nem volna alkalmas, nem virágozhatna. A nagyszaradós szűts- és gyümölcset-kultúra iránti erők televényes földjén létesült, amelyet a szél által odahordott homok borít. A homoktalaj fölalkatrészei apró, csak nagyítottan látható kvare és csillám zsemesékek. Ezekhez egyébként elállott zsemeséj is keveredik. Anyuk többnyire messze, csillám és földpát, tb. igen fontos termékenységi szempontjából az árfényment csillagos zsemesékek mennyisége. Ezek a csillám-pala mállástörök. Tiszta ívegéből állanak, a víz leszáradt, nem mállnak, nem kötnek meg tápanyagot, a trágya keresztülszárad rajtuk, a talajnedvesség nem tapad rájuk. A homoktalaj termékenysége attól függ, hogy mennyi tapadó nedvességet képes megőrizni a belső termérféltében s mennyire tudják fokozni a homok víztartó képességét. A futóhomok hajzársalóssága kisebb mint a kötőhomok talajé. A futóhomok felülete jól zárt, kívülről a levegő kevésbé tud kizárítani, ez igen fontos, hiszen az Alföldön kisebb-nagyobb szél gyakran fúj, tehát maga a természet akadályozza meg, hogy a belső nedvesség elpárologjon. A homok belseje mindig bír valami nedvességgel, mert alatta jó víztartó agyag, tehát a gyökérhez mindig szivódik nedvesség (a nedves homoknak van esélyük hajzársalósságra, jobban tapad) a külső réteg zárt, nem párologtat el, tehát a homok a csekély nedvességével jól gazdálkodik, jobb termő, mint a kevésbé zárt agyagtalaj. A nyári szárazságban 10–20 cm-re száraz a talaj, de éppen a hajzársalósság hiánya miatt, allu nedves marad még akkor is, ha hetekig nincs eső. A szűts, gyümölcs-melyből gyökerezett, elérheti a nedves réteget, a búza, rozs nem, tehát kizárandó. Igen kedvezőnek mondható a homoknak ez a tu-

lajjansága is, hogy nappal a fölmelegedése, éjjeli a lehűlése igen nagy s ezért bő harmat képződik. Forró nyári estéken is a homok nedves, nyirkos lesz. A homokzsemesék nagy-sága változó. A finomabb zsemeséjét a szél könnyen tovaszítja, a durvább zsemeséjét vízszaradandó, növényzet jól be s termékenyebb lesz. Nemesek a zsemesék nagyságában, de színében is nagy a változatlanság. A különböző színű homoktalajok különböző fizikai tulajdonságokkal is bírnak. Kecske-mét határában megtaláljuk főjórán az összes színárnyalatokat s a buékás homokot is. Ez a legrosszabb termőtalaj. Csupa őrösen csillagos zsemesékből áll, a víz leszáradt, a trágya nem tapad hozzá. Ilyen buékás: Agasegyháza, Kóneség, Csátdör, Tallajja, Bugae, Szentkirály, Kóháry-szentlőrinc, Laki-telek határa.

SPORT

Sportbírek

A mai műsorban csak a május 1-ről elmaradt helyi rangadó — a KAC — KTE — mérkőzés szerepel. A KAC a mérkőzésre a főiskolai válogatott Gáspár nélkül is kiáll. Ha a KAC győz, 4. pontdöntélnél végző 4. s ha kikap 5. helyen végzi ezt a bajnoki évadot, amelyben főlényesen lehetett volna bajnok is. (Április 4-én 4 pont előnye volt a SzAK előtt) A KTE, szempontjából csak annyi jelentősége van a mérkőzésnek, hogy legalább 6:0, 6:1 vagy ennél nagyobb arányban kellene győznie, hogy megelőzze a Móraváros. Ez nagyon nehéz lesz. A mérkőzés délután fél 5 órakor kezdődik, hogy utána a közönség a pályán meghallgathassa a magyar — hollandiai VB mérkőzést. A főmérkőzés előtt fél 3 órakor a második csapatok játszanak.

A rangadó mérkőzés csapatösszeállításai: KAC: Pulai II.—Virág, Fodor—Magyar, Kliment, Hargitai—Barakonyi, Hetényi, Harmat, Várszegi II., Romhányi. — KTE: Tóth II.—Kulcsár, Csáky—Majtán II., Magyar, Kelő, Kákönyi Jr., Tóth I., Karaszia, Borsodi, Kozma.

Szombati sporteredmények: Tegnap megkezdődtek az 1938. évi labdarúgó világbajnoksági küzdelmek, amelyeknek egyes mérkőzéseit Franciaországban játszóak je. Az első mérkőzés, mely Magyarország részéről döntő fontosságú (a győztes csapat lesz a következő ellenfeleink, ha ma legyőzzük Hollandiát), rendkívül kedvező eredményt hozott. Németország és Svájc ugyanis a rendez játékdobban 1:1 arányban vezettek egymással, sőt a meghosszabbított sem hoztak döntést s így a mérkőzést a következő hét egy napján meg kell ismételnünk. — Gábori a francia tenniszjátékos nálam az egyik francia játékosat, Goldschmidtet, 6:8, 6:2, 6:1, 6:0 arányban főlényesen győzte le.

Kecskemét th. város gazdasági osztályát HIRDETMEY.

Az alább feltüntetett városi hasznosberek földéket f. évi október hó 1-től számtatóan 6 évre — nyilvános árverésen — hasznosberek adjuk.

Az árveréseket a következő sorrendben fogjuk megtartani:

1938. június hó 9-én, esütörtökön reggel 8-ór. Osz. Lalanec Ferencné által bérlet alomszámú 62. r.sz. 5 hold területű Kosa János által bérlet (bajárási 6. r.sz. 4 hold 866 négyzet területű föld. — Összejövetei hely a Bónomi-udvarházban).

Folyótalaj déltől 10 órakor: Szalcsák János által bérlet téglatelepi 27. r.sz. 1 hold 1262 négyzet. — Összejövetei a Konzervgyárnál levő vasúti átjárónál.

Folyótalaj déltől 11 órakor: Szegedi József által bérlet téglatelepi 42. r.sz. 868 négyzet Összejövetei a Kisköveskőri iskolában.

Folyótalaj déltől 3 órakor: Lenkei Elek által bérlet Máriaaköpolna melletti 24. r.sz. 8 hold. — Összejövetei hely a Máriaaköpolna.

Büntetpénz befizetéséig 5 pengő.

Kecskemét, 1938. május 29.

Gazdasági osztály

A MOZIK MŰSORA:

JÓVŐ HETI

OTTTHON MOZIBAN ma, vasárnap 3. 5. 7 és 9 órakor NOSZTY-FRU ESETE TOTH MARIVAL, című vígjáték felrészben.

Hétón 3. 5. 7 és 9. kedden háromnegyed 5. háromnegyed 7 és háromnegyed 9 órakor

AGELKOPORSÓ című amerikai tengerészfilm kerül bemutatásra. Egy amerikai tengeraltörő élet-halálharcának regény-s története.

Szerdén is esütörtökön háromnegyed 5. háromnegyed 7 és háromnegyed 9 órakor az első hangos misztikus filmrész, a

FEKETE APÁCA lesz műsorban. Rendezte Pater Stefan. Magyarul beszélt film. Kifejező műsorban: Peng a kasza, Polynória! idilli és Híradó.

Pénteken, szombaton 3. 5. 7 és 9; vasárnap 3. 5. 7 és 9 órakor Zilahy Lajos vígjáték filmje, az

EGY LEÁNY ELINDUL. Főszereplők: Szabényi Eva, Mezey Mária, Páger. Bónyalégyi, Gaortos. Szemes rajzfilm és Híradó.

VÁROSI MOZIBAN ma 3. 5. 7 és 9 órakor a leg-nagyobbsikerű magyar film reptele megy, az

ELCSERÉLT EMBER A Lettős főszereplő Kiss Ferenc alakítja. Kisrő műsorban szemes rajzfilm és Híradó.

Hétón 3. 5. 7 és 9. keddtől esütörtökön háromnegyed 5. háromnegyed 7 és háromnegyed 9 órakor Harry Piet legújabb szenzációs beavarrufilmje,

KETARCUS EMBER lesz műsorban. Kisevőmőrs: Pluto a pokolban, szemes rajzfilm és Híradó.

Péntektől kezdődik még nincs műsor

Csőves tengerit darál, kukorica-szárat apróra lép száraz állapotban az OLAJMALOM

Nagykőrösi-ut 22A. Telefon 426-

MOSZKVA ÚJCSÁJA

JELEN MIHÁLY cikke a zürichi WELTWOCHÉ legújabb számából

Vannak Oroszországban dolgok, melyek bármiféle szemérműről tekintve, feltűnési kellemek; vonatkozik ez nemcsak a mára, mikor a rendszer krízis ostromba lövegféltével a szászszarvakkal országotja a halált, hanem a tegnapi is, mikor a nyugateurópai polgár, megbízható idegenvezetőkkel körülvéve, mint Intourist-utazó, kalauzálhatta magát széles az országban és mindent megláthatott, amit mutatnak neki, és megmutattak neki, saját kijelentése szerint, mindent: gyárakat, kórházakat, iskolákat, munkásbányákat, színházakat, óvodákat.

Mind ezek a dolgok voltaképp nálunk is megtalálhatók, de értelmes embernek nem jutna eszébe egy gyárat megtekinteni vagy kórházba menni, ha épen nem beteg. Máskülönben talán láthatná, hogy Nyugateurópában sem általánostorost szuburgató felügyelő kimerített munkások mögött, hogy a gyárüzgatót nem prémekben és cillinderrel fején trónoló őrösztalanál és hogy csodálatsokép, a mi kórházainkban is található félrehely vízforrásai!

Ezek a rajongók azonban nyilván nem látják meg európai gyárat. Nyakukba vették a kévemelmen utat Oroszországba és mint a muzulmánok Mekkába, évről-évre zarándokútra keltek, mint valami esodaforráshoz, megtekintették a szociális újjáépítést és ezért az üdüléstől többet fizettek, mint amennyit St. Moritz előjárni szállódai legombolai merészelték volna.

Az oroszok rendkívül gazdagok, van pénzük és összevásárolták az egész világot. A porlékára ráirták: „szociális újjáépítés”, egész Európa idezőnőül és láthatva saját gépeit, saját építményeit, saját óvodáit, saját civilizációját és helyvel-közvet saját kulturája nyomait. Aminek túl a határokon krízis volt a neve, a határokon innen újjáépítés volt és sokat nyomott a talpra.

Hazatérve, eszébe szummel felidőztek ez ország gazdasági berendezkedéséről. Mindig csak a gazdasági berendezkedésről. Voltak homályos képzelték, hogy ez gazdaság mégöt új politikai forma áll, mely bolszevizmus néven ismert. Valahogyan, homályosan ítélték, hogy ez a politikai keret az újjáépítés lelke és oka. Kalauzák színtelenül csak gazdaságról beszéltek nekik, soha sem politikáról... Senkinek sem jutott eszébe, hogy talán egyszerűen csak pénz áll a dolgok mögött, az ország roppant gazdaság. Ez tültségosan mindennapi lett volna és ebben az esetben a pénz cseleztetőbb szüneti utazásra lehetett volna félretemni. Mert akkor otthon is meg lehetett volna tekinteni egy gyárat vagy iskolát és ez csak egy villamosjegybe került volna.

Nem esodafoly, hogy minden könyv, útleírás, előadás csak ez országunk gazdaságról beszél és soha sem államformájáról, alkotmányáról, kormányzatról, választójogáról? Mindezekről itt semmit sem hallottunk.

A diktátor alakja mögött itt az ország kormányzata marad inogott. Ezideig a forradalmár ruhájában utazott, később inkább polgári munkásokban mutatkozott, sőt itt-ott, nyilván kísérlettel, férdnadrágban; egy szép napon a néphadsereg tisztjei, akiket addig parasztesnek elvársának neveztek, a Kremli rég elzárt szobáiban mindenféle paszomántot, zsiórókat és rangjelzéseket fedeztek fel, melyeket félprobláltak. Mezőgazdák egymást és így halláltak, hogy állnak.

„Nem lehetünk én vakon amellett, ami Oroszországban, a földkerésgy hatodrészen történik, mintha mindez nem is léteznék!” Az a sok ember, aki ezt elég bátran hirdette, vajjon nem vette észre, hogy orránál vezették? Hogy valósáig ártutattak ugyan neki, de hamis feltűnést? Mind többen voltak, akik a fehéi időzet szerint nyilatkoztak, akik, felül-emelkedve sárköt kizöldemlé és türelmetlen világméretűen, tájékozódni akartak. Amit láttak, nem volt épen utolsó dolog: szöveget, melyeket ki lehetett tapintani, autók, melyekben

utazni lehetett (még ha a párizsi világiállási lapostalata szerint kissé régműdi Ford-kocsiknak látszottak is), eröművek, melyek villamos áramot termeltek és sok motor hajtottak. Amit nem láttak vagy inkább, hogy bizony nem hallottak, abban jelentkezett, hogy bizony dolgokról nem hallhattak semmit, melyek az ország nyelvét értették volna is, mert ezekről nem beszéltek. Szorgalmasan rőttek a gyárakat, kórházakat, gyermekjótésőket, megannyi fármag hely, ahol nem lehetett észrevenni, hogy bizonyos dolgokban fagyos halgatás uralkodott...

A diktátor nevét nem ejtik ki. Képe ott függ minden hivatalban, klubhelyiségben, akácban. Városokat neveztek el róla. Az újságok tele vannak díesítésével, a rádió műsora túlfutó ide. Nem volt meg fejedelmek, elnök, diktátor, akáról ennyire maradtak nélkül hirdették a mindenek fölött egyedül uralkodót. A hangnem, melyben a hivatalos, sőt cenzurázott lapok hisüganékat hódolnak, ostromba. E szöcskevken kívül azonban: mély hallgatás. Sztalin nevét nem ejtik ki.

Oroszország azt állítja, hogy a gazdasági fejlődés, kapitalista korszakát átugrotta és legott egy későbbi, kulturálisan hasonlíthatatlanul magasabb formába lépett.

Egy napütéses tavaszi délelőtti pillantaton meg az egyik moszkvai téren az első zöngögyvirágot, melyet vétrere kínáltak. Kis éckorral akartam vásárolni, hogy lakásadó hímök áronem szerezzek. Itt azonban alapos bírók követtem el! Gúnyosan félretuszkolták az ársütő osztályt. Kérdeltem azt hittem, az eladóban van a híba, aki bizonyára burzsj vagy maga a zöngögyvirág fogalma ezen a helyen kellemetlen képzetelék lársul, de koránt sem! Sebálsán csebzettek egy nagy üdölethez, hogy megmutassák mi a virág: művészet, vívmány, „cultura” — Gumirozsákok mutatták... Sírvaakadtam, de ki bír még manapság? De valami összemolt benne, egy illúzió: hogy az emberiség a maga homoss, hosszú útján egyetlen, parányi lépést megtakarított volna, 1924-ben Párizsban, orosz emigránsok vendége voltam. Egy kezdetleges rádiószűkelet álltunk körül és... Oroszországot fogtuk. Harmonikazene, emlékezés, egy darab orosz föld... A bemondó így szólt: „Nyugaton a burzsj, dekadens dzesssz-zeneire táncolnak, mi fütyülünk rájuk, nekünk itt van a jó harmónikánk!” Ma tudni a fiatalsg és a moszkvai tánc-félszálka, hogy a lezűbb, divatos táncok megfogalja, mert Sztalin atyuska paranasz: looppa, csak vígan, táncoljunk!

Eddig minden rendjén volt. A szovjetállam iródmár előfutárai és szállesáimái frószálka mellett tévedésbe estek. Azutáni! — ez volt jelszavuk, Sztalin észrevette léved-üket, volt elég ereje és bátorsága, hogy mérsékelte, polgáriban irányzat felé mutatott. Mikor Sztalin kiadta a paranaszt: táncoljatok, végre volt még, ami népeken törvényeket és ünnepeket szabott...

Ma pedig azt paranaszta, hogy a tegnap még barátaít öljék le: mit fog holnap paranaszolni? Sztalinnak ma már nincs programja a felépítésre. És kire jövet Sztalin? Kommunistákra. Testvéreire, a forradalom régi pártbívereire. És a puszkák csebzatalának, mindennap, hónapok óta, két esztendő óta.

A diktátor nem állítja szerte mindenivé hibát, hogy a nemzetgazdasági korhad és szabolatóktól nyivszög. Táborosak, hivatalnokai, üzemvezetői, ember ember mellett, 15 éven át követtek. — most egyszerre állított mindvalamennyi megintot, hazarúló lett, mintha egy szeré dereglő másszott volna koponyájukba. Ez nem igen valószínű. Valószínű, hogy egyetlen hüséglyé másszott egyetlen agyvelőbe...

Mi történt azzal a férfival, aki miután évenként az újjáépítésben dolgozott, a hazája felátása szerint legjobb férfiak százával lövött agyon? Itt valami megfoghatatlan, komor je-

lenséggel állunk szemközt, melynek fuvalma ebből az országból úgy ér bennünket, mint a középker fuvalma...

Megörült talán Sztalin?

„A szociális gazdasági rendszer csak a szűk, ségletért termelnek, de nem a haszonért!” — így szót a tétel.

Ezerint pl. egy cipőgyáros a kapitalista országban a nyereg-éget dolgozik; egy tucait kolgája vagy ha az ország nagy, szűk kollégája, ugyanezt teszi. Talán túlértelékelt a keresletet és túlsok cipőt gyártottak, melyet nem tudnak eladni. Itt ünök most a készlettelék és kévtelenek munkásokat elbocsátani. Ezt úgy hívják: a kapitalista gazdasági rendszer válsága.

Oroszországban másképp volt. A terbizottság egy alsótagja kiszámította és az öszteret alapján megállapította: a lábbelkésztőipar tartozik a legközelebbi öt esztendőben emnyi és emnyi millió pár cipőt szállítani. Sztalin, a kormányzat szónoka és szája, kimondja a nagy számot. Oroszország egésestül lábbelkésztő üzemének igazgatója, a világ egyhátdol részén, megkezdte üzemének és munkásainak megfelelő szerveztését... hatalmas ember!

A tervezőadatok új östendelének küszöbén Sztalin, mint egykor Zeusz a világot, felosztja minden hatalmát az üzemvezetők közt. Mi marad nekik magánok? Mi marad a diktátornak? Öt évig nincs semmi dolga, mert hiszen nem lehet jelen minden üzemben. Unatkozók: diktátor válságban!

Az oroszoknak több mint 15 éven át szerencsét volt. Amibe belefogtak, ákerült, Világhatalom lettek, gazdag, független, tekintélyes. Nyugat hírvéres írni felkeresétek akkor így tartott mintegy 2 évvel ezelőttig. Akkor tört ki Sztalin válsága.

A hadsereparanaszoksgok vezetői, a gyárak és kollektív bírtokok belenöttek szereplőbe. Elidőnedtek Sztalintól. Helyvel-kezők látták egymást és megbeszéltek tevékenységüket, de a régi pártbívere, mind gyakraibban mondták: „Hagy csak, Atyuska, mi jobban értünk a dolgunkhoz.” Ezzel kimondták hatálos ítéletüket, melyet most hajtának rájuk végre. Eláruáltak nekik, szemébe mondták, hogy nincs ról szűkegük. Mit tesz ilyenkor egy férfi, aki szereti a hatalmat és: érz, hogy kiskikít a kezét?

Megragadja azokat, akik vele együtt nőttek nagyra, nagyobba, mert övek az igazi hatalom. Örült perokt provokál, valóságos bosszúkeresőket és megölt pártbívereit, hogy helyükbe lehetőségteljen, de hűen aláztos, szolgáit kreaturákat állítson. Ezek a perek megrendül 150 millió állatibájanak hírt, melyet már biztosított magának. Megrendül Oroszország kilpolitikai helyzetét. Lerombolják az újjáépítés eredményeit és vele az egész birodalmat. Milyen ismerős helyzet: Néro, aki felgyújtja Rómát.

Van talán Sztalinnak valami eredeti gondolata. Ez új orosz történelmekönyvben érdekes lehetőségteljen válgatnak rá. Ezek a könyvek már nem úgy készülték, mintha a világ 1917-ben teremtetett volna. Elismerik, hogy már annakelőtt is voltak uralkodók Oroszországban, sőt — az esodafolyok, — hogy ezek a cárok korántsem voltak kizárólag vadállatok ellenkezőleg, sok derek ember volt köztük, még — hisük is. Igen, Sztalin sulst helyez rá az orosz történelmen és díes-ésgel teljes Sztalin orszákt. Első szertem lenne, egy új nagy korszak küszöbén, de kapcsolatot keres régi, félséges fejlethez.

Oroszország még mindig a meglepetések ország. Tulkorán kezdtek Oroszországot Európához számítani, mert a Kélet államaít közül előnek vette az technikáikat és nemigen hajlunk arra, hogy Sztalin európai mértékkel mérjük, Sztalin képből azonban ma mind több és több vonakontok ki, melyek lennének a „meggyilkolt” Gorkijhoz intőzté levélre kell hogy emlékeztessenek: Lenin akko: — tehát még a forradalom előtt — Sztalin a „borzalmas ársán” nek nevezte. A föld kiséb lett, de nem zsugorodott össze: — Oroszország ma ép oly közel esik Készlethoz, mint Rettenetes Ivisn korában és még mindig oly távol fekszik Európától, mint Nagy Péter korában.

HIREK

	NAP		HOLD	
	kel	nyug	kel	nyug.
Vasárnap	4.05	19.32	12.20	0.04
Hétfő	4.04	19.33	13.29	0.31
Kedd	4.04	19.34	14.37	0.56
Szerda	4.03	19.31	15.43	1.22
Cütörtök	4.03	19.25	16.46	1.84
Péntek	4.03	19.25	17.46	2.24
Sombat	4.03	19.26	18.43	3.02

Június 1-től 15-ig a következő gyűléstörténet tartanak a következők: Bács Béla (Mező utca), Csorba János (Gáspár András-utca) és Farkas Béla dr. (Zsadoság töl.).

—o—o—o—

MINDENT
A GYERMEKÉRT!

Pünkösd másnapján tizenötödésár jelennek meg Keckeméti utcáin „Mindent a gyermekért!” jelszóra a gyújtó urnák. Buzgó, aldozatok asszony és telességer követi útja a szolgálat szent parancsát, hogy másoknak is példát adjon és alkalmat szerezzen a legszentebb szolgálatra a gyermekért, a magyar jövőért való szolgálatra. Keckeméti városának mindig ünnepnapja ez a pünkösd másnapj unagyaltes, mert a gyermek városá mási évtizede tanbizonyoságot tett arról, hogy nemesak gyermekeink nagy számával dicsékelhetik, de van szive, lelke az értük való aldozatok is. Ebben a város járt mindig jó példával elől, de a társaságom is kivette a maga részét. Különösen ünnepi alkalmamál vált ez a tizenötödés gyermeknap, melyen először jelenik meg a Keckeméti Stelánia Szövetség jól felkészült gyújtó gárdája, hogy a gyermekért végzendő nagyobb munkához egéto szociális és erkölcsi nyomorúságok megoldásához: nagyobb, oadaóbb aldozatot kérjen. Kéri az adományokat, kéri az egyesülethez való csatlakozást, amely csatlakozással mindenki tanbizonyoságot tesz arról, hogy az egyesület nagy erkölcsi fovekésit megadva teszi s annak megvalósításából részt kér. Nagy szükség van a segítő kezekre, mert a feladat nagy és súlyos. Keckeméten elsősorban nem számunk születésükéért kell gondnunk és küzdenünk, de a megvétoket kell megtartanunk. Is itt pozitív eredmény kecsgetek. Csak az eszközök kell megteremtünk s a szolgálat lehetőségeink útját kell kiépítenünk meg a legelőrebbet tanyák felé is. Nagy órom és a munka megértése melletti bizonyosádat, hogy a gyűjtés munkájába Keckeméti társadalomnak nagy egyetértésben minden rétege részt vesz. Fegyen részt ugyanígy a Szövetség gyermekmentő munkájába is.

Statisztikusaink megállapították, hogy mult évben születési számunk a 20‰ alá süllyedt, amikor már számbavetékő szaporodásról szó nem lehet. Jogos és teljesen indokolt minden aggodalom, mely a magyar faj elerőlenedésének, pusztulásának jelet látja ebben. Törvények kövacoálnak, terveket szőnek, rendelkezéket készítenek, melyek a pusztulás áradata elé akadnak gátat vetni. Keckeméten is részt kell venni a gátpítésben. De nálunk, elsősorban a számunk megszületéséért kell komoly veldembe venni s ehhez a gátpítéshez első lépés a szeretet és aldozatosság útjára lépés, mely pünkösd másnapján az urak fele vezet. Itt minden félrelet a magyar jövőképités gyermeknevelés keresztel szírdabbá, reményteljebbé tehetjük. Necsak az urnákra legyen rára, de szivünkbe is véve — mindent a gyermekért!

—(0)—

— A Vidéki Lapok Országos Egyesülete június 3-án Parádán tartott megbeszélést a szolgálatkamará kérdéséről. A kongresszus-on Gesztelyi Nagy László dr. a Magyar Róma főszervezője említoék. A megbeszélés résztvevőit, Bács Béla vidéki lapkiadóit és szerkesztőit, Gyimesi városi is vendégül látta. Jövet megtekintette a társaság a premonstráti gódföldi gimnáziumát, ahol Gerenczy László perjel igazgatóval fogadta a kongresszus résztvevőit, különösen a keckemétiéket.

— Divatúrát a jónisósegek szakizletéből, a Héjas-harinyaházból.

LEGYABB HIREK

Csehszlovákiában három évre emeltek fel a katonai szolgálati időt.

A pécsi egyetem szombaton délelőtt díszelőtorrá avatta Fabinyi Tíhamer úr pénzügyminisztert.

A szombati gabonafészélen 20.50 pengő áron kötöttek az új búzát.

A képviselőház kedden folytatja a költéséget előláját.

Anglia háromszó katonai gépet rendelt Amerikában; a gépeket három hónapon belül le kell szállítani.

A budapesti tőzsdén jegyzett részvények értéke éhen harmincmillió pengővel emelkedett.

—o—o—o—

A Meteorológiai Intézet jelenti:

Déli szél, délelőtt derült idő, délután és este némi felhősödes. A hőmérséklet emelkedik.

1920. június 4. Örökké emlékeztetés datum ez a magyar történelemben. Ezen a napon szakították szét a magyar hazát testük hat darabra és adták profánul a „gyűzők”-nek, 5 millió magyarot, akik a konyerét és egy ezeréves Vétanum nemzetet gyaltak meg, fosztották ki kényszerrel. Azóta 18 év múlt el. Minden egyes évforduló fájalmassában vág bele a magyar szívébe, lelkebe és buzdít kiharát, öszetartás. A Nem! Nem! Noha!, Trianon örök tagadás, nem halt ki, é! a magyar szívekben mind a határokon innen, mind a határokon túl. Fogjuk mi még egyszer elszakított testvéreinket kelbünkre ölelni, fogjunk mi még egyszer sírva örülni, „Lesz még egyszer ünnep a világon!” és lesz még egyszer ünnepp Nagy-Magyarország!

— A református középiskolák záróünnepére pünkösd hétfőjén délután fél 5 órakor a Tisza-kollégium udvarán. Bejárát csak a posta felőli oldalon, Műsormegvétel 30 fillér.

— Divatrukkil és borkesztyűt legelősebben ad a Héjas-harinyaház.

— A diákjuniális az idén június 11-én, szombaton este 6 órakor kezdődik a Miklertér. A juniálisis tisztá jöveldmet szégyensórsú tanuló felgyűlésekre fordítják. A rendezőseg élén Szabó Tamás elnök, vitéz Róbert Benece és Szemerey Zoltán alelnökek, Szappanos Endre főnöktárs és barsi Leidenfrost Károly elnökök állanak. A juniálisis meghívója, amelyet szombaton küldött szét a rendezőseg, felillmul minden eddigig. Csekső Tóth András tanár a tervezésel valóssággal remekelt. Akik még nem kaptak meghívót s arra igényt tartanak, a délelőtti örökkben az Újkollegiumban a rendezőseggel igényelhetik.

— Áthelyezés. Dező Sándor dr. kir. ügyészéig hi, elnököt a saját kérelmére Budapestre helyezték át. Jogászársadalomtól őszinte sajnálatot veszi az áthelyezés hírért, mert Dező Sándor dr.-ban jlesen képzett, hivatását fardatlanul buzgóssággal és lelkiismeretességgel ellátó ügyész ismert és becsült. — A kir. tozvényeknek megiresedett bírói helyekre Sighy Mihály dr. és Kiss Ernő dr. járábírokat helyezték át.

— A Csepelvárosi Duna Egyesület gazdasági szakoszlávanak elnökövé Gesztelyi Nagy László dr.-t választotta meg. Az egyesület elnöke: Bornemizsa Géza ipariügyi miniszter a mai napon értesítette. Gesztelyi Nagy László dr.-t a megválasztásról.

— Emléktábla-avatás. Ma délelőtt 10 órakor avatták fel a branyiszóki hős, Erdősi Imre piarista pap emléktábláját. Erdősi Imre a keckeméti piarista gimnáziumnak való a tanára és a társház főnöke. A szabad-ághare legendarisú tábori lelkesének eredeti emléktáblája Nyitra van és annak mását helyezették most el a régi piarista-rendház új kerítésének falán, az Erdősi Imre-utca sarkán.

— A Szociális Misszó Társulat és a Piarista Diák-szövetség má, vasárnap délután rendezi közös kertü ünnepét a Piarista gimnázium udvarán. A hagyományos kertüünnepj iránt, mely a nyáreleji mulatságok között a legelső szokott lenni, igen nagy érdeklődés, nyilvánul meg. A sátrakban olesó büffé várja a szárazkónizvágyó közönséget. A Szociális Misszó Társulat és a Diák-szövetség ezúton hívja meg az érdeklődőket.

— A Kamaraszínház vitéz Bánky Róbert vezetésével június 13-án, hétfőn este keddi meg vendéglátókat magasszónávalu prózái műsorral! Az igazgatók kívül kedves ismerősei a keckeméti közönségnek a társulat tagjai közül Bánkyékné Orbán Viola és Homokgyi Pál. Nehány eseten vendégzerepelni fog Könyves Tóth Erzsébet is.

— A legkisebb bevásárlási is már pénz takarít, ha a HEJIAS-harinyaházból vásárol.

— In memoriam. Szombaton délután 5 órakor temeték el a református házától 75 éves nyvér-mellet Tringer Zsigmond 70 éves ny. Máv s. tiszt, ev. egyháztanócsot. Sírőltény Béla főesperes tartott megható gyászbeszédet, a sírnél Friedrich Lajos s. lelkes mondott áldást. Az elhunytban Tringer Ferenc dr. orvos édes-ápját, Nyiródy László földbirtokos apóását gyászolja.

— A keckeméti bélyeggyűjtők nagy sikerrel szerepeltek az eucharisztikus kongresszussal kapcsolatban rendezett bélyegkiállításban. A kitüntetett keckeméti anyagot vasárnap délután 4—6 óra között mutatták be az érdeklődőknek az egyesületi Ökológiumban levő helyiségben.

— Gyászír. Öszinte részvétellel kísérték pénteken délután örök pihénőre a 86 esztendősz. Kincses Sándorné Nagy Máriát, aki 11 év előtt elhunyt férjével 51 évig élte boldog házasságban. Az elhunyt Vízkeletly-utca 6. sz. házat a református egyházának hagyományozta azzal, hogy szeretetintézmény céljaira használják fel.

— Unitárius istentisztelet és hittanvizsgát tart a keckeméti és környéki unitárius szórvány június 12-én, vasárnap. A hittanvizsgát délelőtt fél 10 órakor tartják a református kollégiumban a templom felőli föld-zintjén, ahol Józán Miklós püspöki vikárius fog előkölni. A fél 11 órakor — az evangélikus templomban — tartandó istentiszteletet igen Józán Miklós püspöki vikárius hírdet és árvacsorát Ferenc József missziói lelkes öszt. — Istentisztelet után fél 1 órakor a szórvány tagjai évszóró közbeneden vesznek részt a Katona József-széktáborn levő „Kioszk”-vendéglőben. A főpóztör és a budapesti vendégek a délutáni gyorsral utaznak vissza Budapestre.

KORTYINIA-FÜRDŐ

(a szlovák Karlsház) 900 m. a tenger színe felett. Bútor esztendőnyeket és el gyomor, béli, ideg, hölgyek és gyermekbetegségekre, valamint szexuális gyöngémet. Természetes szénasúv forrás, modern uszodagyógyintézet, enterokolor, négy úszóingyiforás Modern strand és bűbbéle sport. Vándregyes útdék. Teljes ellátás már K: 20-tól. Prospektussal a Földgöngyöngy szolgálat.

A Matkópusztai Parcellázási Iroda (Rákóczi út 22.)

UJ PARCELLÁZÁS.

Eladásra kerül a K. G. vasut, a Halasi út és a Kismatkói utra fekvő birtoktest, kétholdas és tetszészerinti nagyobb parcellákban.

200 pengőtől kezdődő árak.

Kedvező fizetési feltételek.

— Nyári helyiségekbe költözött a Kaszinó. A Kaszinó értesíti tagjait, hogy Rákóczi-úti székházából a mai napon sétatéri nyári helyiségekbe költözik. Ugyanezen értesíti a Kaszinó tagjait, hogy az első családias összejövetel ma, szombaton este lesz.

— A **Tükör júniusi száma** rendkívül gazdag tanulmányokkal és előzésekkel. A magyar irodalom jeles közt **Németh László dr., Schöppfán Aladár, Ortutay Gyula dr., Hoffmann Edit dr.** és mások által érdekes közleményekkel. A megszokott rovatok tartalmuk és változatok.

— A **Gazdasági Egyesület** pünkösdi magyar gazdaból rendezőjévé felkéri a fővédnököt és védnököt, hogy a lovasbandérium fogadásán, pünkösdi hétfőjén délután 5 órakor az egyesület farsálgójában megjelenjen szíveskedjenek. — **Banderisták** és kosik részére gyűlekező a Rákóczi-út végén, a kis sétatert melletti délután pontosan 5 órakor.

— AZ ISKOLÁEVÉ vége közelébe és kezdők a gondos szülő nagy gondja, hogy melvük tanítástele. **Internátusa** újra gyermekét. — Most jelent meg az 1938—39. tanévre, mely részletesen ismerteti a hazai oktatási intézményeket és nevelőfontokat. Ezt a minden szülőnek nélkülözhetetlen tájékoztató, amely két évtized rendszeresen megjelenik, 20 fillér bevételével elküldése ellenében ingyen küldi meg az **Erdős Herdtörő, Budapest, VI. Teréz-út, 35.**

— A **PESTI TÖZSDÉ** új számban Görög Frigyes dr., Szavitszky Zoltán, Tiszváry Dezsa, Flemen Ferenc és mások nyilatkoznak. A gabonaféltés áremelkedésekről, ipari tranzakciókról, a textilipari részvény árhullámzásáról érdekes tájékoztatások szólnak be. Kötőn szőlőipari, határozati, vegyesül, vidéki híreket-rovatok egészítik ki az új számban.

— **Nyugtatás.** A református gimnázium igazgatója hálas szívvel nyugtazza és megköszöni a tanulói évvégi jutalmazására érkezett következő újból, nagyfelkü adományokat. Ize, Sárközy Mihály 10, Székely István dr. orvos Orékny 10, Moskovics Lajos dr. orvos 10, Sárközy Endre pr. egyh. pénztáros 10, Révész László dr. ügy. ügyész 10, Gere Ferenc banktisztviselő 20, Joo Gyula dr. főgondnok 30, Vitéz Bevez Benec dr. jogakad. tanár 20, Szabo Pál dr. ügyvéd 20 pengő.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY

A kecskeméti tv. városi kereskedőtanácsokainál elhalasztás folytán megüresült földrajz-árusmereti óraadói állásra pályázatot hirdetek. Pályázathoz földrajz-árusmereti szakos okl. felsőoktatású iskolai tanárok. A meli óraszám 4. Díjazás 10 hónapra 300 pengő. A pályázati kérvényeket június hó 15-én 3élig kell benyújtani a városi közművelődési ügyosztályhoz.

SZABÓ ZENÓ
a felügyelőbizottság h. elnöke.

Páknán, a körösi közt közelében, dr. Hoffer József új szomszéd-ságban **80 hold** — felszerelésben szántóval, másik felszerelésben kaszálóval álló — föld sok új épülettel ellátva a f. év október 1. napjától több évre **haszonbérbe kiadó.** Felvilágosítást ad dr. Benics Sándor kiskunfélegyházi ügyvéd.

FASEBTAPASZ!

(HAZISZER)

Kimérve, egy kg. 80 fillér.

Kapható

Bódogh festékártrában

Nagykőrösi-utca.

40 éves a „HANGYA“

Június 23-án országos kongresszust tartanak **Budapestben.** A Hangya ebben az évben ünnepli fennállásának negyvenedik évfordulóját. Ebből az alkalomból a Hangya-szövetkezetek nagy-szabású országos kongresszust tartanak Budapestben, amelyen az egész országból mintegy tizenöt ezer szövetkezeti tag vesz részt. A június 23-i szövetkezeti kongresszus igen jelentős esemény lesz mind a mozgalomnak, mind pedig a magyar fővárosnak.

A kongresszus rendezőjéé gondoskodott arról, hogy a vidéki kiúldítottak feláru jéggel utazhassanak a fővárosba, ezenkívül gondoskodás történt arról is, hogy a szövetkezetek eszméinek ez a hatalmas megnyilatkozása valóban méltó legyen a magyar keresztény gazdasági gondolatához. A vidéki résztvevők nevelésében, szállások alatt foglalkoznak június 23-án a Lánchíd és az Országház között a pesti Dunaparton, a kijelölt helyen. A szövetkezeti kongresszus fel 12 órakor kezdődik meg az ünnepélyesen felszított Iparcsarnokban. Megjelenik ezen az impozáns összejövetelen a kormány tagjai, az önkormányzatok és a társadalmi élet vezetői. A megnyitó beszédet **Balogh Elemér** dr. titkos tanácsos, a Hangya elnöke mondja, majd **Wánscher Frigyes** dr., a Hangya vezérigazgatója a szövetkezeti labor feladatairól és munkaprogramjáról beszél.

A kongresszus után az Iparcsarnok mögötti területen felállított asztaloknál a Hangya vendéglátja a gyűlés tizenkétzer résztvevőjét. Minden résztvevő kap egy táskát, amelyben teljes ebédlés (sült kórértel, két zsemle, tészta és fel telt bor). A délutáni programon a Hangya Cselekvítő tárházának megtekintése szerepel. Kiviszik a résztvevőket külön villamos járatokkal Budapestra is, ahol a Hangya világírni pincészetét, rum, likőr és konyakgyárt mutatták be. Mindezt megelőzően az ebéd után a Szövetkezet Boltban (Rákóczi-út 36.), leke-tékvárt szolgálnak fel. Amint a jelentékekéből és a külföldi érdeklődéséből megállapítható, a június 23-i Szövetkezeti Kongresszus emlékeztetesen szép napja lesz minden résztvevőnek és a magyar fővárosnak is.

— **Beírások az elemi és továbbképző iskolákban.** Ma jelent meg a polgármesteri hirdetésben a 6—15 éves tanulókére beírásról. A jövő 1938—39. tanévben elemi, vagy továbbképző, vagy ezekkel egy tekintet alá eső más nyilvános iskolába tartoznak járnak az a fiúk és lányok, akik 1923. szeptember 1-től 1932. augusztus 31-ig terjedő időközben születettek és ezenkívül azok, akiknek tankötelezettségét a tanfelügyelő meghosszabbította. A tanulókat minden testi, vagy szellemi fogyatkozásra és egészségi állapotukra való tekintettel kell kiírni. A múlt tanévben kiadott felmentési igazolványok hatálya június 15-én lejár. Felmentést az 1938—39. tanévre az előirt listai orvosi bizonyítvány beadása mellett a népisikola felügyelőigazgatójánál lehet kérni. A rendes beírások a belterületi és pusztai községi elemi és továbbképző iskolákban június 17-én és 18-án, a pótbéírások szeptember 2-án és 3-án lesznek. A beírás elmulasztása kihágás és 600 pengőig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

PIAC

A pénteki hetipiac árai a következők (zárójelben a mulhetti árak). — **Allatpiac:** borjú 52—70 (75—83), birka 54—58 (52—55), borsaj 58—76 (—), kövérsertés 72—90 (85—98) fillér; választási malac párja 16—24 (18—22), 3 hónapos 30—36 (28—34), 6 hónapos sertés 55—65 (45—60), 9 hónapos 85—95 (75—90), 12 hónapos 110—115 (105—115), 16 hónapos 120—130 (125—135) P. — **Baromfi-piac:** csirke párja 1.50—3, tyúk 3—4.50 (3—5), kacska 1.80—3.20 (2—4), lúd 4—8 (4.50—8), pulyka kg. 0.70—0.80 (0.80—0.90) P. — **Tejpiac:** tej 12—14 (14—16), tejfel 100—120 (100—120) fillér, a tojás kg. 1—1.05 (1—1.05), vaj 2.80—3 (2.80—3) P. — **Hús-piac:** marhahús 1.20—1.80 (1.20—1.80), borjúhús 1.60—2.40 (1.60—2.40), birka hús 1.40 (1.40), bárányhús 1.40—1.60 (1.40—1.60), serteshús 1.60—2 (1.60—2), sertészsír 1.60—2 (1.60—2), szalonna 1.80—2 (1.80—2) P. — **Zöldeségpiac:** sóska kg. 6—8 (8—10), spenót 6—8, zoldbrokkoli 24—30 (—), zeller 22—25 (20—35), vöröshagyma 72—80 (72—80), foghagyma 32—40 (32—40), kartföld 10—14, gyökér csomója 4—26 (4—26), sárgarépa 10—10 (10—12), kalarabé 4—14 (12—18), zöldhagyma 4—10 (4—5), retek 4—4 (1—3), zöldpaprika drb. 4—8 (5—12), saláta feje 1—3 (1—3) fillér. — **Gyümölcs-piac:** eper 1 kg. 75—80, lili 55—70, cseresznye 1. 80—120, 45—75 fillér.

Kezdemény t. város polgármesterétől.
15700—1938. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY

A Kalocsai Balázs né. Ferenczy Anna-alapítványok a m. kir. vallási és közoktatási miniszter ur 99.116—197. VIII. 1. o. számú rendelkezéssel jóváhagyott alapítványok értelmében az alapítvány jóvájelenőből kiosztandó tanulmányi segélyekre pályázatot hirdetek.

A tanulmányi segélyekben előszörban szegény-ségre jutott, kecskeméti nemes származású családok középfokú tanintézetbe, esetleg elemi iskolába jár leányai, ilyenek nem létező, függvényekről részesíthetők. Kivételben kitűnő tehetségű és szorgalmas növendékek iskolai kiképzettségük folyamán is részesíthetők tanulmányi segélyben. (Főlk különösen a gazda-száj pályán).

A segélyezésre szoruló nemes származású növendékek nem, vagy nem kellő számban jelennek meg, másodsorban a kecskeméti középfokú tanintézetek kitűnő előmenetelű, szorgalmas és jó erkölcsű növendékei is részesíthetők tanulmányi segélyben.

A tanulmányi segély kiadása erdelt csak az 1938—1939. tanévre történik, de a jövőben ez is kaphat segélyt, ki azt előző években már egyszer, vagy többször élvezte, ha egyébként a feltételeknek mind-minden megfelel.

Egyetlen feltétel mellett előszörban részesül az, aki a többi nagyobb tagzámú családból származik szegényebb és tanulmányi segélyt még nem élvezett.

A tanulmányi segély összeget a segélyezett szükségessége és szorgalma alapján az alapítványi gondnokok véleményének kikérése után 100 és 300 pengő között állapítom meg.

A másodsorban említett helybeli középfokú intézetek növendékeinek segélyezésére kerül a sor, az alapítványi gondnokság a tanári karok véleményét is fogja kérni.

A pályázók tartoznak kecskeméti illetőségűek, illetőségi bizonyítványban, családi és anyagi viszonyaink születesi anyakönyvi kivonattal és helybéli igazságtalványval igazolni a legutolsó iskolai bizonyítványukat bemutatni.

A nemes származású pályázók tartoznak nemes számban elfogadható módon igazolni.

A kérelmek felszerelt pályázati kérvényeket június 15-én délután 12 óráig kell benyújtani. Kecskeméti városi községi iktatályosztálla (városháza, I. em. 9. sz.), Elkésett, vagy kérelmet fel nem szerelt pályázati kérvényeket nem veszek figyelembe.

Kezdemény, 1938. június 1. Dr. Kiss sz. polgármester

Pünkösdre a legszebb ujonságok

FELDSTEIN és DEUTSCH

DIVATHÁZÁBAN

KÉTEMLŐKÖZ

OLCSÓ ÁRANK!

Kosztüm- és kabátanyagok, női- és férfi szövetek, selymek, fehérenemű anyagok, vásznak, függönyök, szőnyegek.

OLCSÓ ÁRANK!

Telefon 178

Aruforgalom útján kesszénárak mellett 6—7 havi hitellel!

Telefon 178.